

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: 34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177	Polletna naročnina . . . . . L. 1.500
PODUREDNIŠTVO: 34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646	Letna naročnina . . . . . L. 3.000
	Letna inozemstvo . . . . . L. 4.000
	Poštno čekovni račun: številka 24/12410

Leto. XXIII. - Štev. 28 (1159)

Gorica - četrtek, 15. julija 1971 - Trst

Posamezna številka L. 80

Resolucija in program Slovenskega ljudskega gibanja

Na zadnjem občnem zboru Slovenske skupnosti, ki je bil 8. in 9. maja 1971 v Trstu, je lista Slovenskega ljudskega gibanja prejela večino glasov. Na tem zboru je predložila tudi svojo resolucijo, ki izraža smernice, po katerih se misli ta politična skupina v okviru Slovenske skupnosti ravnati. Ker smo prepričani, da ta dokument zanima tudi našo širšo javnost, ga danes, ko ima Slovenska skupnost svoj novi odbor, objavljamo.

NALOGE SLOVENSKE SKUPNOSTI

Slovenska skupnost mora biti zrcalo celotnosti in pestrosti vse slovenske manjšine. To svojo nalogo mora izpričevati navzven nasproti večinskemu in nasproti matičnemu narodu in navznoter nasproti vsem skupinam, ki jo sestavljajo.

Slovensko ljudsko gibanje, ki razume to težnjo vseh pripadnikov slovenske skupnosti, hoče s svojim delom in s svojim prispevkom pomagati pri rasti in napredku narodne zavesti med našimi sorojaki in skuša doseči ugled in uspeh pred tujimi sodržavljani.

Odkar se je leta 1962 ustanovila Skupna slovenska lista, smo Slovenci dosegli v javnem življenju marsikaj, kar je bilo še pred desetimi leti le golo upanje. Splošno ozračje do Slovencev se je spremenilo v toliko, da smo Slovenci lahko enakovredno z drugimi stopili k upravam javnih zadev tako v tržaški občini, na tržaški pokrajini in v mnogih drugih organih javne uprave. Sadov tega pristopa ne more zanikati nihče.

Slovensko gledališče je dobilo značaj javnosti, razdeljeni so bili prispevki slovenskim kulturnim, športnim in gospodarskim organizacijam, počasi se je tudi zunanji videz začel prilagajati slovenskim zahtevam s postavitvijo prvih dvojezičnih tabel, z objavljanjem občinskih razglasov v slovensčini in ne samo po okoliških vaseh, ampak tudi v mestu samem, na deželni ravni so vendarle priznali, da smo Slovenci lahko tudi po imenu, problem slovenske šole se vedno postavlja vzporedno s splošno ureditvijo šolskih razmer in še mnogo drugih uspehov — kot so olajšave za spremembo priimkov v prvotno slovensko obliko — je dosegla Slovenska skupnost.

Zakon za narodno zaščito bo glavni problem bodočega dela. Vsaka manjšina mora biti zaščiten, drugače je postavljena že zaradi svoje majhnosti v podrejen, nenak položaj. Zato mora tudi slovenska manjšina doseči primerno zaščito svojih značilnosti, svojega nemotenega razvoja in svoje povezanosti z matičnim narodom. Za doseg te vrednot pa moramo biti vsi združeni v enotno krovno slovensko organizacijo.

Zal sta izven take krovne organizacije sedaj še Slovenska demokratska zveza in Slovenska levica. Čeprav obedve sodelujeta s Slovensko skupnostjo na volitvah, je ta vez med Slovensko skupnostjo in obema organizacijama prerahla za vzajemno, a raznolično delo, ki naj bi rodilo trdne in trajne sadove. Nujno potrebno je dobiti tako obliko za skupno slovensko organizacijo, da se bo najprej mogla razširiti še na obe slovenski politični skupini, ki sta še zunaj, in nato poenotiti slovensko politično linijo tudi z doprinosom Slovencev, ki živijo na Goriškem in v videmski pokrajini. Tudi tam so Slovenci, ki morajo imeti možnost sodelovanja in soodločanja pri skupni usmerjenosti. Dokler ne bo vsa slovenska manjšina slonela na enotnem čutenju in dokler ne bo sodelovala v okviru ene same slovenske organizacije, do takrat slovenska manjšina ne bo mogla dobiti učinkovitega zaščitnega zakona. Zato je naša naloga, da se potrudimo, da v bodoče osnujemo eno samo slovensko organizacijo, v kateri pa bo dovolj svobodnega prostora za vsako idejno ali politično skupino, ki bo hotela samostojno delovati za doseg svojih lastnih ciljev. Navzven pa moramo vsi nastopiti kot en sam mož,

kot nosilec slovenskih pravic in slovenskih zahtev. Tako bomo opravili nalogo, ki nam jo zgodovina v tem trenutku nalaga.

PROGRAM SLOVENSKEGA LJUDSKEGA GIBANJA

Slovensko ljudsko gibanje bo v okviru krovne organizacije Slovenske skupnosti tudi v bodoče sodelovalo z vsemi tistimi političnimi silami, ki bodo zastavile vse svoje moči in sredstva za doseg upravičenih zahtev in pričakovani celotne slovenske manjšine. Slovensko ljudsko gibanje si bo prizadevalo:

1. da se okrepi Slovenska skupnost s pristopom v krovno politično organizacijo vseh razpoložljivih slovenskih sil (predvsem SDZ in Slovenske levice);

2. da se razširi delovanje Slovenske skupnosti na vso deželo Furlanijo-Juljsko Benečijo.

Slovensko ljudsko gibanje meni, da se moremo Slovenci v Italiji nemoteno razvijati in se ohraniti, če smo deležni vseh tistih socialnih, tehnoloških in drugih pridobitev, s katerimi razpolagajo naši sodržavljani drugega jezika, zato od italijanskih oblasti zahteva:

— da se čimprej izda zaščitni zakon za slovensko manjšino in da se ukinejo še veljavni fašistični ukrepi in zakoni;

— da se enkrat odpravi psihološki pritisk in zapostavljanje Slovencev v Beneški Sloveniji in da se končno tudi tam uvede pouk slovensčine v šolah;

— da se še naprej in krepkeje podpira slovenske ustanove in organizacije s sredstvi iz javnih skladov;

— da se razširijo skromni začetki uvažanja dvojezičnih tabel in da se krajem povrnejo njihova izvorna slovenska imena;

— da se z zakonom uredi in zaščiti uporaba slovensčine v vseh uradih;

— da se čimprej uvede slovenski televizijski spored;

— da se odpro nove šole vseh tistih tehničnih strok, ki jih zahteva današnja razvita industrijska družba;

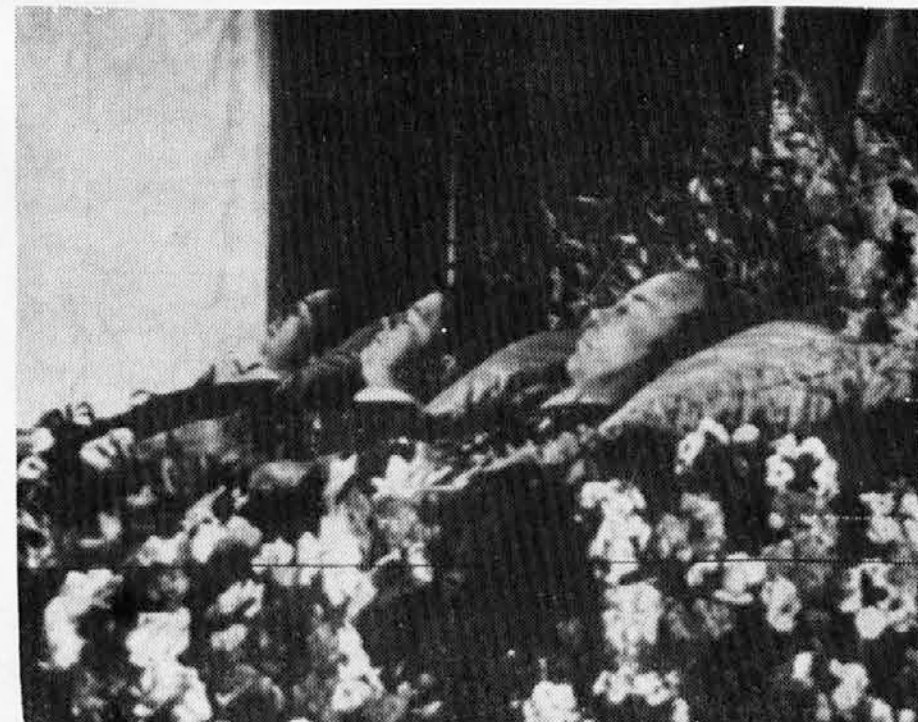
— da se ukine sistematično razlašanje slovenske zemlje in njeno naseljevanje z državljani drugega jezika;

— da se s Slovenci v Italiji ne ravna drugače kot z drugimi narodnimi manjšinami samo zato, ker so številnejše ali pa nasilnejše.

Slovensko ljudsko gibanje je za mirno sožitje med tu živječima narodoma in med sosednjima državama. Med obema naj bo slovenska manjšina most, ne kamen spotike, zato Slovensko ljudsko gibanje od matične domovine pričakuje:

— da z italijansko vlado ohrani čim boljše sosedne odnose;

— da z narodnostno skupnostjo v Italiji (Nadaljevanje na 2. strani)

Trupla tragično umrlih sovjetskih vesoljcev so bila pred upepelitvijo izpostavljena v počastitev v dvorani rdeče zastave v Domu sovjetske armade v Moskvi

Veličina duha in krhkost telesa

Prihodnji ponedeljek, 26. julija, bodo Amerikanci poslali na Luno novo vesoljsko odpravo. Posadko vesoljske ladje »Apollo 15« sestavljajo to pot David Scott, Alfred Worden in James Irwin.

Tokratni polet na Luno je obsežen od tragične smrti treh sovjetskih vesoljcev Dobrovoljskega, Volkova in Pacajeva, ki so se 30. junija vrnil mrtvi na Zemljo s svojega 24-dnevnega kroženja. Prizadetost in prepadenost med znanstvenimi krogi je velikanska.

KOLIKO ZMORE ČLOVEK?

Ni še uradno znano in morda nikdar ne bo — kajti sovjetske oblasti so v takih primerih rade skrivnostne — kaj je povzročilo zadnjo vesoljsko tragedijo. Moskovski dopisnik londonskega časopisa »Evening News« je zapisal, da so bili sovjetski kozmonavti sami krivi svoje nesreče, ker da so preslabo zaprli vrata kabine in je kisik ušel iz nje. Umrli da so od možganske kapi.

So pa spet drugi, ki pripisujejo vzrok za tragično smrt predolge mu letenju v vesolju. Isti človek, ki s svojim duhom prodira vedno bolj v zapletene zakone vesoljstva, še vedno premalo pozna samega sebe, to se pravi, zmogljivost svojega krhkega telesa. Vesoljska biologija je šele v povojih in ji še ni uspelo točno dognati, kakšne učinke ima lahko daljši obstanek v vesolju na živi človeški organizem. Če so astronauti postali žrtve ogromnega pritiska, ki nastane ob dotiku z zemeljsko atmosfero in jih je pogubila breztežnost, kateri so bili 2 dni podvrženi v času svojega kroženja, potem bo treba v osnovi preveriti vse načrte o nadaljnjem raziskovanju vesolja.

Dejstvo je, da so morali lani sovjetskega kozmonavta Nikolajeva po 18-dnevem poletu na nosilnih odnosti s kraja pristanka. Če se bo torej izkazalo, da je povratek na Zemljo po dolgotrajnem poletu združen s smrtno nevarnostjo za vesoljce, bo treba začeti s proučevanjem drugačnih zamisli pri osvajanju vesoljstva. Očividno zmore človeški duh mnogo več kot zmore njegovo telo. Seveda pa žrtev, ki so jo doprinesli Dobrovoljski, Volkov in Pacajev, gotovo ni bila zaman. Opozorila je na neke meje, ki jih postavlja breztežnost človeškemu organizmu in to bodo morali načrtovalci bodočih vesoljskih poletov vzeti resno v poštev.

Veličino in pomembnost te žrtve je podčrtal tudi sv. oče Pavel VI., ki je na dan tragične smrti treh ruskih astronautov pri javni avdienci dejal: »Tudi mi izražamo sožalje ob nepričakovanem in tragičnem zaključku poleta treh ruskih vesoljskih letalcev, ki so v teh dneh vzbujali pozornost sveta in tudi našo s svojim drznim in znanstvenim kroženjem okrog Zemlje. Njih žalostni konec še bolj podčrta tveganje in junaštvo treh ruskih mož. Mi izražamo ob tej nesreči svoje sožalje družinam, državi in znanstvenikom. Ta nesreča nas spodbuja k molitvi k Bogu, ki je vir vsakršnega plačila za veliko-dušno žrtve in vsake tolažbe ob človeški žalosti.«

VESOLJSKE TRAGEDIJE

Stirje sovjetski in trije ameriški vesoljci so do sedaj (vsaj v kolikor to izhaja iz objavljenih poročil) izgubili življenje v vesoljski tekmi med Sovjetsko zvezo in Severno Ameriko.

Ameriška trojka White, Grissom in Chaffee je tragično zgorela 27. januarja 1967, ko je ogenj zajel kabino njihove ladje »Apollo 1« takrat, ko so se šele pripravljali na polet na Luno v vesoljskem centru v ZDA.

Tri slabe mesece nato, 23. aprila

1967, je izgubil življenje sovjetski astronaut Vladimir Komarov. Tedaj je Sovjetska zveza izstrelila prvi model nove sovjetske ladje »Sojuz 1« (sojuz pomeni zveza) in zaupali so jo 40-letnemu polkovniku Komarovu. Osemnajstkrat je v samotnem poletu obkrožil Zemljo, letel 26 ur in 48 minut, a ko je hotel pristati, so odpovedala padala »Sojuza 1«. Ladja je treščila na tla, in Komarov se je ubil. Ta neuspeh je skorajda za poldruugo leto ohromil nove sovjetske polete s človeško posadko.

Vse omenjene vesoljske tragedije (in morda so bile na ruski strani tudi take, ki mi zanje ne vemo) človeštvo vedno znova opozarjajo, da vesoljski poleti nikakor niso stvar rutine, temveč da skrivajo v sebi mnogotere nevarnosti. Seveda so te nevarnosti za človekovega duha bolj vzpodbuda kot pa zavora za njegovo nadaljnje prodiranje v vesolje.

Človek ne bi bil človek, če bi se ovir ustrašil ali pred njimi umaknil. To stori žival, ki jo vodi zgolj instinkt. Človek pa ni tak. Naš pesnik Župančič je to njegovo voljo, spoprijeti se s težavami in jih zmagati, izrazil v klasičnih vrsticah: »Osel gre samo enkrat na led. Baš to je oslovsko! Modrec pa pravi: "Danes sem padel, jutri bom plešal po njem".«

Titove izjave v Celju

7. julija je predsednik Tito obiskal Celje, kjer je v razgovoru povedal več zanimivih misli, ki razkrivajo sedanji delikatni notranji položaj, v katerem se Jugoslavija nahaja.

Tako je Tito dejal, da ga najbolj prizadene, ko je priča razpihanju nacionalnega sovraštva. Preveč se tudi kritizira, kar privede potem prav sovražnikom socialističnega sistema. Vznemirja ga ugotovitev, da je na eni strani precej nepravilnega bogatenja, medtem ko drugi zelo težko žive.

Veliko delavcev je v tujini. Sli so tja, ker doma niso bili dovolj nagrajeni. Vse to se sedaj maščuje. Zveza komunistov je odpovedala tudi glede mladine. Ni se ji znala posvetiti. Posledice utegnejo biti hude.

Jugoslovanske zadolžitve v tujini so dvakrat večje od jugoslovanskega izvoza. Se vedno se vseprek uvaža. Dolgo se tega ne bo dalo vzdržati.

V tujini se danes govori in piše, da je Jugoslavija pred razsulum. Celo tako pišejo časopisi, da dokler živi Tito, bo še nekako šlo, potem bo pa vse razpadlo. Tito na to odgovarja: »Preneto klavarno bi bilo vse skupaj, če bi vse zaviselo od enega samega človeka.«

Tito je pograjal tudi tisk, radio in televizijo. Vsa ta sredstva javnega obveščanja posvečajo veliko večjo pozornost temu, kar je slabega v družbi kot temu, kar je dobrega. Proti temu negativnemu pretiravanju je odločen najostreje nastopiti. Če kdo iz Zveze komunistov s tem ne soglaša, naj izstopi, ker bo drugače Zveza izgubila vse zaupanje ljudi.

Neuspeh državni udar

Spet je skupina oficirjev skušala s pomočjo državnega udara priti na oblast in odpraviti eno redkih monarhij, ki so še na svetu.

V soboto 10. julija je kralj Maroka Hassan II. praznoval svoj 42. rojstni dan. V njegovi palači so se zbrali člani diplomatskega zbora, razni veljaki in kraljevi sodelavci.

V popoldanskih urah je nenadoma prišlo do napada na kraljevo palačo. Napad

je organiziral general Medbouh, ki je bil celo med povabljenimi. Pa se je takoj vse zataknilo. Napadalcu so streljali vse vprek. Pri tem so ustrelili svojega lastnega vodjo. Tako so ostali brez nadaljnjih smernic. Polastili so se celo kralja Hassana II., a niso vedeli, kaj z njim početi. Končno so mu začeli nekateri poljubljeni roko in kralj je bil rešen.

Uporniki so se sprva polastili tudi radijske postaje ter naznanili, da je kralj mrtev. Toda že po nekaj urah so jih kralju zveste čete pregnale in danes je položaj v državi spet normalen.

Zanimivo je, da je libijska vlada edina od arabskih držav ta udar pohvalila in objavila, da bo podprla »stvar ljudstva«. Ostale vlade so ostale ali zadržane ali pa so odkrito pokazale svojo simpatijo s kraljem, med njimi celo Alžirija in Egipt.

Maroko je arabska država, ki se razprostira na severu Afrike med Sredozemskim morjem in Atlantskim oceanom. Meri 446.550 kv. km in šteje 15.050.000 prebivalcev. 68 % prebivalstva so Arabci, 28,5 odstotkov pa Berberi. Po veri so skoro vsi muslimani, živi pa v Maroku tudi močna judovska skupnost (100.000 ljudi). Glavno mesto je Rabat (400.000 prebivalcev), največje pa Casablanca (1.120.000). 85 % prebivalstva se bavi s poljedelstvom, razvita pa sta tudi živinoreja in ribolov.

Pomembna dela v tržaški občini

Tržaška občinska uprava je v zadnjem času izvedla več pomembnih del, ki bodo gotovo koristila širokim plastem tržaškega prebivalstva. Potem ko je bilo celotno ozemlje razdeljeno na rajone, v katerih je upati, da bodo soveti pristen izraz potreb rajonskega prebivalstva (jasno je, da bodo pri tem morale priti do izraza tudi potrebe slovenskega dela prebivalstva in pri tem upamo, da se bodo Slovenci lahko posluževali svojega jezika tako na sejah sosveta kakor tudi v odnosu z uradništvom občinskih izpostav), so v zaključni fazi dela terminali v 12 krajih občine, kamor bodo elektronski možgani posredovali vsa anografska potrdila krajevnomu prebivalstvu.

Medtem se tudi bližajo zaključku dela za metanizacijo celotnega ozemlja.

SKUPNO ROMANJE NA SARDINIJU

Vodstvo obrača in... stavka obrne. S to parafrazo lahko začnemo poročilo o našem skupnem romanju na Sardiniji, ki je bilo enoindvajseto po zadnji vojni ter se je vršilo od ponedeljka 5. julija do sobote 10. julija.

V nedeljo 4. julija popoldne je prišel brzovaj, da grozi stavka, zato da ni gotov odhod »naše« ladjice iz Genove na Sardinijo. Neprijetno težavo smo rešili zadnji trenutki s potovanjem v nasprotni smeri kot je bilo prvotno določeno: avtobusi nas bodo peljali v Civitavecchio, od tu ladja na Sardinijo, povratek pa bo skozi Genovo. Spored je ostal nespremenjen, le potovali smo v obratni smeri ter okusili težavo v prenočevanju na ladji. Sodobni romar lahko potuje z udobnimi avtobusi, na novi ladji, lahko prenočuje v dobrih hotelih, ima pa še vedno nič koliko priložnosti za pokoro in žrtev.

Cilj našega romanja je bilo največje sardinsko Marijino svetišče v Cagliariu Naša Gospa »Bonaria«. Izbrali smo ta kraj, ker je bil novost za naše ljudi, ki si žele vedno kaj različnega.

Ponedeljek 5. julija je bil dan potovanja: podnevi z avtobusi, ponoči z ladjo. V torek ob 10. uri smo pristali v Cagliariu, popoldanske ure pa so bile namenjene počitku.

V sredo ob 9. uri smo stopili v znamenito baziliko Bonaria za skupno pobožnost. Popoldanske ure so bile namenjene ogledu krajevnih zanimivosti: mesta in okolice v spremstvu prijaznih vodičev. Obiskali smo tudi ruševine mesta Nore (30 km izven Cagliarija) z ostanki feničanske, punske in rimske civilizacije.

V četrtek je bila skupna pobožnost v stolnici. Tu smo doživeli nepričakovano tople sprejem. Zupnik nam je z ginjenimi besedami izrekel dobrodošlico, pred nami obujal spomine na Ljubljano, ko se je udeležil evharističnega kongresa (1939) ter se pa kratkem nagovoru zahvalil za naš obisk s slovensko besedo: Hvala. Odgovorni urednik krajevnega tednika »Orientamenti« se je zanimal za nas ter nato pripravil poročilo za svoje bralce.

Nad vse zanimiv pa je bil obisk znamenite skupine nuragov v mestecu Barùmini (63 km od Cagliarija). Nuragi so edinstvena značilnost Sardinije, zgradbe (sedaj jih

Resolucija in program

(Nadaljevanje s 1. strani)

vzpostavi tesnejše stike ne glede na ideološke in narske razlike;

— da podpre vse Slovence brez razlike in odpravi vse vrste monopolov med Slovenci v Italiji;

— da preneha s podpiranjem fratelančne politike vključevanja Slovencev v italijanske stranke.

Slovensko ljudsko gibanje je mnenja, da mora Slovenska skupnost še nadalje sodelovati s strankami leve sredine, ker je to sodelovanje postavilo prve politične osnove za reševanje slovenskih problemov ter odpira nove možnosti za reševanje prej naštetih točk.

Končno Slovensko ljudsko gibanje polaga na srce vsem Slovincem v Italiji:

— da vedno in povsod izpričuje svojo narodno zavest;

— da z vsemi svojimi silami zavrnejo vključevanje Slovencev v italijanske stranke;

— da se upro porajanju novega fašističnega in drugega nasilja;

— da čim bolj in z vsemi sredstvi informirajo vse napredne sile v svetu o naši prisotnosti in o naših zahtevah.

NOVI ODBOR SLOVENSKE SKUPNOSTI

6. julija se je sestal svet Slovenske skupnosti, da bi iz svoje srede izbral predsednika ter izvršni odbor. Za predsednika je bil ponovno potrjen dr. Zorko Harej; izvršni odbor, ki bo vodil politično delo Slovenske skupnosti, pa sestavljajo: Drago Stoka, politični tajnik, Franc Mišič, Drago Legiša, Rafko Dolhar in Maks Šah.

Svet je po izvolitvi novih organov izčepno analiziral kompleksne probleme okrog gradnje barkovljanske hitre ceste in izrazil svoje globoke pomisleke glede primernosti take gradnje. Svet je dal novemu izvršnemu odboru nalogo, da vso stvar temeljito prouči. Na prvi seji je izvršni odbor med drugim sklenil sklicati na povelje strokovnjake ter somišljenike Slovenske skupnosti iz Barkovlja, da bi tako čimprej prišlo do točnih zaključkov glede tehnične umestnosti nove ceste, ki bi neopopravljivo pokvarila del pokrajine, ki je ena najlepših v tržaški občini, tj. prav predel, po katerem bi tekla nova hitra cesta.

je prišlo na dan kar 7.000 po vsem otoku), ki še sedaj ljubosumno hranijo svojo skrivnost. Ko smo hodili po ozkih in temnih rovih zgradbe, po ozkih stezah že zdavnaj razpadlega naselja, se nam je zdelo, da smo se za stoletja odmaknili v dobo neznane civilizacije, ki je cvetela v teh krajih. Ta ogled je bilo doživetje posebne vrste.

V petek zjutraj smo zaključili bivanje na južnem delu otoka v svetišču Bonaria. Ob deveti uri so nato krenili štiri avtobusi proti severu na potu povratka. Peljali smo se skozi zahodni del Sardinije. Je to v glavnem sama ravnina, kjer sonce močno pripeka in kjer zelo poredkoma dežuje. Vendar je bilo opaziti krepko voljo prebivalcev, ki si pomagajo z napeljavo vode in spreminjajo pusto deželno v zelena polja. Ostaja pa še vedno velik del zemlje neobljuden, podoben puštinji, s svojimi oblikami gričev.

Življenje na otoku je še vedno zaprto samo vase, toda napredek gre svojo pot tudi tu: mesta so že postala kozmopolitiska (to smo opazili v Cagliariu, Oristanu, Algheru, Sassariju in v pristanišču Porto Torres), po vaseh pa je še zakoreninjeno to, kar z dvema besedama označujemo kot »tradicionalno pojmovanje«.

Miren je bil pomorski povratek v Genovo. Nosili smo s seboj močne vtise novega sveta, ki smo ga srečali v tem času, predvsem ko smo občudovali prijaznost in prirojeno dobroto Sardincev, njihov ponos in navezanost na svojo preteklost. To je tudi lep zgled za nas zamejske Slovence!

Romanje smo zaključili v baziliki sv. Antona v Padovi. Prav radi dostavimo še anekdoto. Odgovor na prijavo našega prihoda v baziliko smo dobili v slovenskem jeziku, kakor smo tudi na ladji dajali obvestila po mikrofoni v slovenskem jeziku in brez vsakega problema. Kako lepo bi bilo, če bi prenehali tudi pri nas taki »problemi«!

Tehnična stran potovanja je bila za vodstvo velika izkušnja: tako v zapleteni pripravi, zlasti na vigilijo potovanja in skozi vse teden na potu. Sposobnost in vna predstavnikov CIT-a gđc. Cerne Franke in Marija Dolenc sta premostila vse ovire. Naj jima bo izrečena topla zahvala in dano vse naše priznanje.

Ob koncu še zadovoljiva ugotovitev: resnost in razumevanje večine naših ljudi sta tudi to pot blestela. Bilo je opaziti lepo število novih udeležencev, mnogo romarjev pa je bilo pri sv. obhajilu. Znamenje, da je prodrla v mišljenje naših ljudi potreba po združenju daritve svete maše s sv. obhajilom.

Seveda nastane ob koncu tradicionalno vprašanje, ki so nam ga mnogi postavili: Kam drugo leto? Možnosti bi lahko bili dve: v Francijo (Ars, Paray-le-Monial, Pariz) ali pa na novo pot v Nemčijo v starodavni Köln, kamor so naši predniki svoj čas radi romali.

Ko se ob koncu zahvalimo vsem udeležencem za zaupanje in razumevanje, priporočamo vsem isto povezanost in srečanje pri oltarju tudi v naših posameznih verskih skupnostih, da bomo medsebojno združeni za vse dobro.

Dušan Jakomin

OKNO V DANAŠNJI SVET

Nova dvorana za papeške avdience

V Vatikanu so dogradili novo dvorano v neposredni bližini cerkve sv. Petra. Zgradili so jo po naročilu sedanjega sv. očeta. Načrte je izdelal inž. Nervi. On je tudi nadzoroval izvedbo veličastne stavbe, v kateri je 6.300 sedežev. V dvorano gre lahko 12.000 ljudi. Poleg glavne dvorane je še druga manjša za študijska srečanja in kongrese. Stavba je grajena v železobetonu, vendar tako, da ne moti v sklopu drugih vatikanskih poslopj. Gradnja je stala 6 milijard lir. Glavni namen nove dvorane je ta, da bi številni udeleženci pri skupnih avdiencah svetega očeta videli, da bi ga dobro slišali in se dobro počutili. Novo dvorano so že začeli uporabljati.

Marijino leto naj vpliva na življenje naših vernikov

Slovenski škofje zelo priporočajo, naj se slovenski verniki v velikem številu udeležijo slovesnosti ob zaključku Marijanskega kongresa, ki bo 15. avgusta pri Mariji Bistrici na Hrvaškem. Škofje prosijo ponovno vse duhovnike, naj bi se Marijino leto močno poznalo v življenju slovenskih vernikov. Priporočajo župnijske in deka-

Naš list izhaja tedensko. Paginiramo ga ob sredah popoldne, razpošiljamo pa ob četrtek dopoldne. Če pride dopis na naše uredništvo v sredo po dvanajsti uri, čaka nujno en teden na objavo.

To se je zgodilo tudi dopisu, ki ga je poslal g. Edvin Svab iz Trsta in smo ga prejeli prejšnji četrtek 8. julija ob 11.30. V pismu se g. Svab dotakne več zadev, ki so v zvezi s pisanjem našega lista, zlasti pa se ustavi ob članku z naslovom »Za ceno odprtosti«, ki je bil v Katoliškem glasu objavljen 24. junija 1971 v 25. številki.

Ko je g. Svab pretekel petek naš list vzel v roke in ni našel svojega dopisa v njem, je dopis nemudoma odstopil »Primorskemu dnevniku«, ki ga je že naslednji dan, tj. v soboto 10. julija v celoti objavil s pripombo, da ga naše uredništvo ni hotelo objaviti niti v izvlečku.

Gotovo, nismo ga objavili, ker je za prejšnjo številko, kot rečeno, prišlo prepozno. Torej; nismo ga mogli, ne pa: nismo ga hoteli objaviti.

Sedaj je za to poskrbel že »Primorski dnevnik«. Vendar hočemo iz spoštovanja do prof. Vrabca, ki ga g. Svab v svojem pismu omenja, priobčiti tisti del, ki se na profesorja nanaša, da bodo tudi tisti, ki ne berejo »Primorskega dnevnika« o tem obveščeni.

Napisali ste — pravi E. Svab — oziroma pristali na objavo naslednjega stavka: »Prof. Ubaldo Vrabec je v daljšem posegu opozoril na umiranje slovenskih "rezervoarjev" Padrič, Gropade, Bazovice itd., ki so v zadnjih letih izgubili tretjnjo svo-

Tabor tržaških veveric

Čimprej pride deklica v skavtsko družino, tem pristnejše se navduši za skavtske ideale. Ob zgledu in vodstvu starejših skavtinj si mimogrede pridobi take lastnosti, ki človeka napravijo zadovoljnega in koristnega za družbo. Sedem dobrih lastnosti odlikuje vsako veverico: ubogljivost, rednost, zadovoljnost, ljubezen do narave, srčna dobrota, koristnost, odkritost. Če veverica katere teh lastnosti nima, se mora hitro in čim boljše potruditi, da popravi, kar je narobe.

STS (Slovenske tržaške skavtinje) je organizirala letos prvič tabor za svoje najmlajše skavtinje. Na Tržaškem je namreč okrog trideset veveric in je bil zato že skrajni čas, da se je njim posvetilo nekoliko več truda kot do zdaj.

Tabor je inel zelo velik uspeh. Udeležilo se ga je dvajset deklic od šestih do desetih let; spremljalo jih je šest starejših skavtinj. Skupaj so preživele nepozaben teden pri Jalnovih v Beli peči. Že samo okolje je zelo pozitivno vplivalo na vzdušje v taboru, pa tudi vreme je bilo vseskozi lepo.

Dnevni red je bil v glavnem isti, kot se je uveljavil na taborih STS. Tudi veverice so zjutraj najprej telovadile in dvigale zastavo, po zajtrku pospravljale po sobah in po svojih nahrbtnikih, potem pa odhajale na sprehode. Popoldne so pa spet šle na izlet. Pred večerjo pa so dobro uro pri-

pravljale program za taborni ogenj; nakar je bilo snemanje zastave, večerja, taborni ogenj in končno spravljanje k počitku z obvezno večerno pravljico.

Na programu je bilo torej veliko hoje in gibanja v naravi. Vsem vevericam bodo gotovo ostali v spominu vožnja s čolnom po prvem belopeškem jezeru in igranje med skalami ob drugem, celodnevni izlet na Tramejo in tam premetavanje po travi in prevračanje kozolcev, potem pa tudi postavljanje hišk v bližnjem smrekovem gozdu. Vsaka od štirih skupin — ali venčkov, kot pravimo — si je namreč postavila svojo hiško iz vej in jo opremila z lepim vhodom, s stopničkami in vrtom: nastalo je pravo tekmovalje, katera hiška bo večja, katera lepše opremljena, katera prilejnejša.

Pri vsakem delu so veverice pokazale veliko vnemo. Posebno zagrizeno so se borile za »zvezdice«. Vsaka veverica je s svojo pridnostjo služila svojemu venčku »zvezdice«, z neubogljivostjo, nerednostjo itd. pa »pike«. Ob vohu v njihovo gnezdo je visela razpredelnica: vsak venček je dnevno dobival točke glede vseh sedmih zakonov veveric. Priznati je treba, da je bilo pik veliko manj kot zvezdic.

S posebnim veseljem so vsak večer veverice pripravljale taborni ogenj. V prizorčkih in smešnicah so se pokazale nepričakovano iznajdljive in pridne. Večinoma so pripravljale program popolnoma same. V nedeljo so pripravile popoldanski taborni ogenj za starše, ki so prišli na obisk. Veverice so bile ponosne za svoj nastop, starši pa so bili zadovoljni s svojimi vevericami.

Veverice in njihove voditeljice so se vrnile domov v sredo zvečer polne novih doživetij in... trudne. Za ene in druge je bil ta prvi poskus izredno koristen. Pokazalo se je, da je skrb za najmlajše bisvenega pomena za bodočnost skavtske organizacije. Zato bo odslej tabor veveric redno vključen v letni delovni načrt STS.

Srečanje na Montserratu

V samostanu Montserrat v Španiji se je zbralo 3.000 študentov na prvem misijonskem sestanku. Razpravljali so o odgovornosti kristjanov za širjenje evangelija. Ob tej priložnosti so študentje organizirali tudi festival misijonske pesmi.

Novi bolgarski patriarh

Bolgarska pravoslavna Cerkev si je izvolila novega patriarha. Novi patriarh je metropolit Maksim, star 57 let.

Središče za proučevanje Pavlove teologije

V Damasku so odprli središče za proučevanje Pavlove teologije in duhovnosti. Središče ima mednarodni značaj in ga vodijo frančiškani, varuhi svetih krajev. Pri otvoritvi je bil navzoč kardinal Fürstenberg, prefekt kongregacije za Vzhodne Cerkev in predstavniki sirske vlade.

jega slovenskega življa, o škodljivosti internacionalizma ipdb. Zaradi tega je Stojan Spetič zažugal Vrabcu, da je to defetizem, ki so ga med narodnoosvobodilno borbo ozdravljali baje z ustrelitvijo.»

Danes je obiskal sedež SPZ prof. Vrabec, ki je užaljeno reagiral na že prej citirano žuganje. Kar sem povedal prijatelju Vrabcu, naj, prosim, velja tudi za vas in vaše cenjene bralce. Spetič je dobesedno rekel naslednje: »Naj mi ne zameri tov. Vrabec, če bom piker. Mislim, da ne smemo biti disfatisti. Disfatiste so med vsako vojno streljali. Disfatizem ni orožje, s katerim se bomo borili.« V Slovarju slovenskega jezika ne stoji beseda »disfatizem«, ampak »defetizem« z naslednjo oznako: — kdor ni prepričan o uspehu kakega pomembnega dela, prizadevanja, malodušnež; med vojniki so se pojavili defetisti.« Defetizem so preganjali v vseh vojnah, tudi pravičnih. Zakaj neki vam tako zlahka vskoči med vrstice narodnoosvobodilna borba, ko gre za prikaz nekih nepravilnosti.

Nisem tega napisal zato, da bi Spetiča branil. Napisal sem, ker želim, da bi bili vaši bralci pravilno informirani in ker na Spetičeve besede ni nihče iz delavnega predsedstva občnega zbora reagiral, kar bi prav gotovo, če bi Spetič našega Vrabca v resnici žalil. Izrazil je le osebno mnenje, za katerega ni predsedstvo dolžno predpisovati receptov, na podlagi subjektivne ugotovitve, da je Vrabčeva intervencija izražala neko malodušje. Prosim vas, da iz korektnosti objavite gornje pismo.

Med trnjem in osatom

In vendar gre za isti zločin

Ko italijanski komunistični skrajneži napadajo oz. nasilno zasedajo razne stavbe (občine, šole itd.) v Milanu ali Turinu (kjer niso komunisti na oblasti), najdemo v komunističnem časopisju, med ostalim tudi v slovenskem, take naslove: »Delavci in mladina v boju za reforme proti reakciji...«, »Mladina zasedla to ali ono stavbo in s tem pokazala svojo odločnost za dosego napredka« itd.

Zgodilo pa se je te dni, da so taisti komunistični skrajneži zasedli sedež deželne odbora in napadli na florentinski univerzi profesorja, vse to z rdečimi zastavami v rokah. No, tokrat pa komunistično glasilo piše takole:

»Firence: delavci in študentje izolirajo provokatorske skupine... Težak tepistični napad na profesorja... (Unità 9. 7. 1971).

In veste kakaj tako? Zato ker so tokrat rdeči skrajneži napadli svoje bratce: deželni toskanski odbor je pač v rokah PCI in tisti napadeni profesor je tudi član PCI.

Torej, kar je v Turinu herojstvo, je v Firencah zločin, in vendar gre za isti zločin!

ZA KMETOVALCE

Novi poskusi med živinorejci

Potrošnja mesa v Italiji se večja leto za letom. Da se zadosti potrebam prebivalstva, je država prisiljena uvažati ogromne količine živine in mesa, ki dosega pol-drugo milijardo lir na dan. Vlada se trudi, da bi z različnimi sredstvi dvignila domačo proizvodnjo in tako vsaj deloma znižala velike stroške za nakup mesa v inozemstvu.

Živinorejska politika je bila še pred nekaj leti usmerjena v pridelovanje mleka; ko pa so se začele nabirati v skladiščih zaloge neprodanega masla in sira, se je pojavila misel o reži izrazito mesnih pasem.

Med novimi poskusi srečamo prav zanimiv primer, ki se odvija v pokrajini Forlì. Večja kmetija leži v hribovitem svetu in sega do višine 900 m nad morjem. Glavna panoga je živinoreja, katere podlago tvorijo visoko mlečne belo-črne krave frizijske pasme. Ker mleko ne daje zadovoljivega zaslužka, se je gospodar odločil, da eno četrtno krav drži za razmnoževanje čiste pasme, tri četrtnine pa jih oplaja z bikom težke mesnate pasme Charolaise. Pri tem je izbral bik, čigar teleta tehtajo ob porodu le 35 do 40 kg; s tem se je žognil težavam, ki bi nastale ob telitvi premočnih telet. Reja traja osem mesecev. Prvih šest mesecev dobivajo teleta umetno mleko, katerega pijejo po volji; manjši del obroka pa sestavljajo močna krmila in dobro seno. Zadnja dva meseca jih krmijo le s senom in močnatim dodatkom. Ker so teleta podedovala po biku sposobnost za tvorbo mesa in ker prejemajo pravilno sestavljeno krmo, se njihova teža poveča dnevno za 1,6 do 1,9 kg. V osmih mesecih dosežejo teža okrog 500 kg. Prodajo jih kot telečje meso in uspejo doseči ceno 700 lir za kg.

Zelo važna podlaga te reje so travniki. Pravilna mešanica trav in letno gnojenje s polnim gnojilom 20-10-10 in sicer 400 do 500 kg na hektar, zagotovi odlično krmo, ki je enakovredna detelji. Pridelano mleko krije glavne stroške dela, dočim so prirejena teleta za gospodarja čist dobiček. Takšna teleta, ki so proizvod križanja čiste mlečne in čiste mesne pasme in so teleta prvega pokolenja, so namenjena le v zakol in v nobenem primeru za plemo. Oplojevanje je treba izvajati načrtno, da ne bi pokvarili dolgoletnih naporov za ustvaritev čistih pasem.

Inž. Janko Košir

AMERIŠKE ŽRTVE V INDOKINI

Vojna v Indokini (Vietnam, Laos in Kambodža) je do sedaj terjala od 1. januarja 1961 do aprila letos že življenje 54.284 ameriških vojakov; 44.876 jih je bilo ubitih v bojih, 9.408 pa jih je umrlo zaradi raznih nesreč in bolezn.

Na Koreji je po podatkih ameriškega obrambnega ministrstva izgubilo življenje med 25. junijem 1950 in 27. julijem 1953 54.246 ameriških vojakov.

Tri vojne v ameriški zgodovini, ki so zahtevale še več življenj kot vojna v Indokini, sta bili obe svetovni vojni in ameriška državljanska vojna med Severom in Jugom. Ta je bila najbolj krvava, saj je padlo kakih 364.000 severnjakov, južnjakov pa 260.000.

V drugi svetovni vojni je padlo na bojiščih 291.557 ameriških vojakov, drugi

vzroki pa so zahtevali življenja še 113.842 mož. V prvi svetovni vojni je bilo žrtev precej manj; v boju je umrlo 53.402 vojakov, iz drugih vzrokov pa 63.114.

Zanimiva razsodba

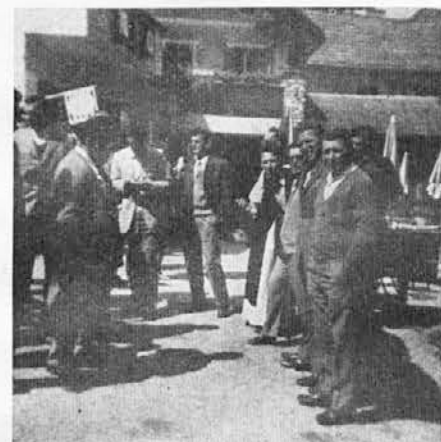
V Clevelandu (ZDA) je neki 19-letni mladenci ozmerjal policista s psovko »svinja«. Sodnik ga je obsodil na tri ure bivanja v svinjaku, da »bi žalitelj mogel ob blizu doumeti, kakšna je razlika med svinjo in človekom«.

Če bi isto merilo uporabili sodniki za vse, ki nadevajo isto živalsko ime Bogu in Materi božji, bi bili v naših krajih svinjaki trajno zasedeni in še premalo bi jih bilo.

Kulturno sprečanje s Slovenci na Predarlškem

Predarlško, nemško Vorarlberg, kar bi pomenilo dežela pred goro Arl, je skrajni zahodni del avstrijske republike. V njo se pride najlaže preko Arlskega prelaza, ki Predarlško povezuje s severno Tirolsko. Pokrajina meji na zahodu na Švico. Meja je naravna, ker jo dela reka Ren, ki izvira v Švici, preide v Bodensko jezero, iz njega spet odteka in se nato počasi usmeri preko Mainza in Kölna v Severno morje.

Predarlško je ob Renu precej ravninska pokrajina, zaledje pa mu sestavljajo proti vzhodu visoke gore. Glavna mesta so Bludenz, Feldkirch, ki je sedež škofije in Bregenz ob Bodenskem jezeru. Po prvi svetovni vojni je bilo na Predarlškem

Nekateri člani zbora »Fantje izpod Grmade« ob postanku v Stamsu pri Innsbrucku

močno gibanje, da bi se dežela kot samostojen kanton priključila Švici, toda švicarski politiki so tako združitev odsvetovali. Kasneje, ko je Hitler prišel v Nemčijo na oblast, se je to ravnanje izkazalo za zelo modro, kajti skoro gotovo bi Hitler Predarlško zahteval za svoj Reich kot je to storil z Avstrijo, češkimi Sudeti in Gdanskom. Sicer pa na Predarlškem meje s Švico skoro ni čutili. Nihče ne zahteva na mejni dokumentov in številni mostovi čez Ren vso pokrajino na obeh straneh reke bolj vežejo kot pa delijo.

Na Predarlškem je danes veliko število tujih delavcev. Tudi Slovenci so številni. V glavnem so Štajerci in Prekmurci. Zanje duhovno skrbi Viktor Permuš, duhovnik-ljubljanske škofije, doma iz Kranja na Gorenjskem. Veliko se zanje zanima tudi laik dr. Anton Röger iz Bregenza, ki v povezavi z Dušnopastirskim uradom za izseljenca skrbi, da naši ljudje niso moralno, versko in prosvetno sebi prepuščeni.

Ko je p. Fidelis sporočil dr. Rögerju, da bodo goriški prosvetarji — pevcji in igralci — gostovali za slovenske izseljence v Einsiedelnu, je dr. Röger izrazil željo, naj bi do takega gostovanja prišlo tudi na Predarlškem. Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici je ta predlog osvojila.

Tako je bilo treba v nedeljo 27. junija hitro po kosilu dati Einsiedelnu slovo, da je moglo priti do izvedbe tudi drugega dela programa.

Pot je vodila najprej ob Züriškem jezeru, nato dosegla Wallensko jezero in se pri Sargansu usmerila na sever ob desni strani Rena. Pri kraju Buchs je bilo treba prekoračiti reko in že je naše potnike pozdravila kneževina Lichtenstein. Ker je naš bralci gotovo ne poznajo v podrobnosti, se ustavimo za hip pri tej zanimivi državi sredi Evrope.

SOJEVSTNA DRŽAVA

Kneževina Lichtenstein meri 157 km² (republika San Marino 61 km², kneževina Monaco 1,57 km²). Prebivalcev ima komaj 19.000. Jezik je nemški. Po dolgem meri

25 km, ko širokem pa 6 km. Ob Renu je kneževina ravna, proti vzhodu pa gorata, saj njen najvišji vrh Grauspitze doseže celo 2599 m višine.

Glavno mesto dežele, ki ima 11 občin, je Vaduz. Parlament ima 15 članov. Lichtenstein je dedna monarhija. Knezi Lichtensteini imajo svoj izvor v gradu Lichtenstein v Mödlingu pri Dunaju. Zgodovina omenja to družino že leta 1140. Od leta 1938 vlada knez Franc Jožef II.

Lichtenstein je srečna dežela. Ze leta 1868 je bila odpravljena vojaška služba. Politično se Lichtenstein naslanja na Švico. Z njo je povezan gospodarsko. Plačilno sredstvo je švicarski frank, edino železnico, ki vodi iz Feldkircha preko Vaduza v Buchs, pa upravljajo Avstrijci.

NASTOP V RANKWEILU

Vožnja skozi Lichtenstein je bila kratka. Pri Feldkirchu so goriški kulturniki stopili na avstrijska tla. Avtobus se je usmeril naravnost proti severu. Sredi poti med Feldkirchom in Bregenzem leži mesto Götzis. Je to kar veliko podeželsko mesto (7.000 prebivalcev) z lepo famo cerkvijo sv. Ulrika in obdano od zelenih gozdov.

Blizu Götzisa stoji na gozdnatem griču Mladinski dom St. Arbogast. Sv. Arbogast je bil puščavnik, ki je na mestu, kjer sedaj stoji dom, imel svojo puščavniško hišico. Sedanji mladinski dom pa ne izgleda nič puščavniško. Ima tri poslopja ter moderno zgrajeno in urejeno kapelo.

Naši pevcji so hitro povečerali, nato pa se prepeljali v nekaj kilometrov oddaljeni Rankweil. Tam je zelo lepa dvorana, ki jo je dal Dušnopastirski urad na razpolago za nastop. Naši rojaki so bili ob mizah že polnoštevilni zbrani. Kot v Einsiedelnu so tudi tu prišle steklenice piva in vina do polne veljave.

Po izrečenih pozdravih (dr. Röger, dr. Humar in V. Permuš) se je začel razvijati program, zelo podoben onemu v Einsiedelnu, le v nekoliko skrceni obliki. Zbor »Lojze Bratuž« je zapel šest pesmi, zbor »Fantje izpod Grmade« pa pet. Zelo so navdušili občinstvo vsi trije igralci prosvetnega društva Standere z burko »Medved«. Menimo, da je bil to eden njihovih najboljših nastopov.

Po nastopu se je ob zvokih poskočne glasbe nadaljevala vesela družabnost, ki je zajela tudi goriško skupino. Z najlepšimi vtisi se je vrnila v mladinski dom St. Arbogast, kjer se je predala zaslužnemu počitku.

—jk

Skedenj

V sredo 7. julija je obhajal msgr. dr. Jakob Ukmar 70-letnico mašniškega posvečenja. Znano je, da monsinjor ne mara nobene proslave, poleg tega se v tednu svoje obletnice zapre redno v tišino in zbravnost duhovnih vaj.

Skedenjci pa smo še posebej dolžni dragemu monsinjorju zahvalo za vse dobro, ki ga je naredil v času svojega 53-letnega bivanja v Skednju.

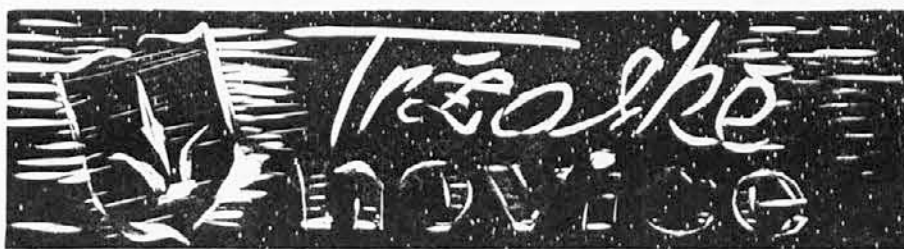
Spomnili smo se izredne obletnice teden prej s številno udeležbo pri njegovi maši in pri sv. obhajilu. Skedenjci so napolnili cerkev in se tako pridružili v molitvi svojemu dobrotniku. Le tako mu je bilo mogoče izkazati javno naše priznanje in čestitke.

Na najlepši način pa bomo proslavljali dragega monsinjorja, ako se bomo držali njegovih besed: to je zvestobe Cerкви in Bogu.

Lepi so bili tudi venci starih slovenskih naseljencev, farne šole, Krščansko-demokratske stranke iz Lanusa, raznih slovenskih domov in venec društva »Zedinjena Slovenija«.

Na pogreb se je zbralo toliko ljudi, da je bil sprevod dolg pol kilometra. Pogrebne obrede je opravil škof iz Lomas de Zamora msgr. Alejandro Schell. Preden je msgr. Hladnik nastopil svojo zadnjo pot, se je v cerkvi poslovil od njega župnik Oscar Delgado. Med drugim je dejal:

»27. maja 1950 je prišel v ta kraj, ki ga sedaj dokončno zapušča, padre Juan Hladnik, da prevzame vodstvo fare med ljudmi, ki so bili od vseh pozabljeni in zapuščeni ter so polnih 14 let čakali, da dobi svojo duhovnika. Med temi ljudmi je Hladnik ostal do smrti. Najprej je razširil cerkev, nato je priredil primerne župnijske prostore in dvorano, ustanovil je farno šolo, za kar so mu bili ljudje še posebej hvaležni. Ko smo doživljali pred desetimi leti napade laicističnih krogov na Cerkev, se jim tukajšnji ljudje niso pridružili. Zatrjevali so: Prosili smo na vseh straneh, da bi nam dali šolo, pa je nismo

Nova fakulteta na tržaški univerzi

V Uradnem listu je bil pred kratkim objavljen odlok predsednika republike o spremembah statuta tržaške univerze. S tem odlokom je na tržaški univerzi ustanovljena fakulteta za politične vede. Dolej je bil študij političnih ved na tej univerzi priključen pravni fakulteti.

Študij na novo ustanovljeni fakulteti je razdeljen na dve dveletji. Prvi je propedeutičnega značaja, drugi pa je razdeljen v tri smeri: politično-upravno, politično-mednarodno ter politično-gospodarsko in socialno smer.

Medtem pa so na šole pred šestimi leti ustanovljeni tržaški medicinski fakulteti diplomirali prvi študenti. Diplomiralo je 11 novih zdravnikov.

Študijski dnevi v Dragi

Prejšnji teden je izšla dvojna številka »Mladike« (za junij in julij). Med drugim gradivom (h kateremu se bomo še povrnili), prinaša tudi program letošnjih študijskih dni v Dragi.

Sobota 4. septembra 1971 ob 16. uri (vedno po italijanskem času): Pozdrav; dr. Jože Velikonja, univ. prof. na univerzi v Seattlu (Wash., ZDA): »Zdomska Slovenija«; dr. Drago Štoka, svetovalec dežele Furlanija-Juljska krajina: »Perspektive slovenske narodne skupnosti v zamejstvu«; diskusija.

Nedelja 5. septembra 1971 ob 8.30: nedeljska maša z govorom dr. Vilka Fajdige, univ. prof. ljubljanske teološke fakultete; ob 10^h dr. Jurij Zalokar, primarni psihiatr, klinične bolnišnice v Begunjah: »Psihologija raznarodovanja in narodnega zatiranja«; diskusija; ob 11.30 prof. dr. Gorazd Kušej, univ. profesor v Ljubljani: »Ustavne spremembe v Jugoslaviji na področju njene družbene politične ureditve«; ob 13^h kosi; ob 15.30 dr. Vladimir Murko, univ. profesor v Ljubljani: »Politično ekonomski položaj Slovenije po novi ustavi«; ob 17^h dr. Ludvik Vrtačič, Friburg (Švica): »Kritične pripombe k ustavnim spremembam v Jugoslaviji - zunanji odmevi«; diskusija.

Preureditev pomorskih prog

V zvezi z načrtom CIPE o preureditvi pomorskih prog sta bili pretekli teden v Rimu deželna delegacija ter posebno tržaško zastopstvo. Ker omenjena preureditev živo zanima tržaške kroge, so tržaški zastopniki na razgovorih z ministrom za trgovinsko mornarico ter z raznimi vladnimi in političnimi osebnostmi postavili razne protipredloge, ki jih je CIPE delno sprejela.

ŽUPNO OPASILO V BAZOVICI

V četrtek 22. julija: na praznik sv. Marije Magdalene bo ob 21. uri somaševanje.

V petek 23. julija: filmski večer na prostem v Slomškovem domu.

V soboto 24. julija: tekme v ženski odbojki za pokal »Opasilo 1971«.

V nedeljo 25. julija: ob 10.30 sv. maša, ob 19^h zaključne športne tekme; ob 21^h zabavni večer; igrala bosta ansambla Zajc z Opčin in domači Kondor.

V teh dneh bo tudi razstava starinske opreme v predmetih in slikah.

Opčine

Na Opčinah bo v dneh 14., 15. in 16. avgusta v okviru letošnjega Kmečkega tabora razstava cvetličnih aranžmajev. Razstavo prireja Kmetijska zadruga v Trstu in PD »Tabor« na Opčinah.

V okviru razstave so možne različne kombinacije tako glede oblike kot uporabe materialov, vendar na temelju dveh osnovnih razredov: 1. japonskega načina postavljanja cvetja »ikebanas«, pri čemer je obvezno poimenovanje ureditve (npr. ples cvetlic, klasje v vetru ipd.) ter 2. evropskega postavljanja cvetlic, ki vključuje vse sloge in uporabo najrazličnejšega materiala z izjemo zaščitnih rastlin od polnega do suhega cvetja ali pa tudi sadja, zelenjave itd. Možno je tekmovanje v obeh razredih tudi z več cvetličnimi ureditvami.

Prijave sprejema Kmetijska zadruga v Trstu, ul. Ugo Foscolo 1 tel. 94386 ali Hrovatin Lucija, ul. Ginepri 5, tel. 211161, Opčine najkasneje do 20. julija letos.

Diakoni kot posebna služba

V Združenih državah Sev. Amerike je sedaj v službi 15 diakonov. V letošnjih poletnih mesecih bo prejelo posvečenje drugih 33 diakonov. Kandidatov za diakonat pa je 419.

Bralci pišejo

Odmevi z Repentabra

Spoštovani! V Primorskem dnevniku z dne 10. t. m. sem bral pismo Edvina Svaba, v katerem le-ta omenja, da manjka v poročilu o taboru ob 25-letnici Slovenske prosvete na Repentabru ime prisotnega gosta Svetka Grgiča, ki je zastopal SPZ. Ker sem goste pozdravil osebno v začetku tabora, vendar pa ne poimenoma (razen menda jugoslovanskega konzula), prosim, da v prihodnji številki Vašega cenjenega lista objavite to moje pismo kot popravek in dopolnilo k članku, ki ga je napisal tržaški kronist. Žal mi je, da je ime zastopnika SPZ izostalo, gotovo pa se to ni zgodilo namenoma, kot bi kdo utegnil razumeti iz Svabovega pisma. Z vsem spoštovanjem Vaš

Marij Maver
predsednik Slovenske prosvete

Opomba tržaškega kronista: Ime sem žal izpustil, ker me nihče ni opozoril na zastopnika SPZ. Vsekakor pa se mi zdi taka občutljivost, kot jo je pokazal Edvin Svab — posebno še če pomislim na poročilo, ki ga je o taboru SP objavil slovenski dnevnik — nadvse pretirana in neutemeljena.

Z GORIŠKEGA

Nov doktor

Na tržaški univerzi je doktoriral iz pridoslovnih ved Dušan Cernic iz Gabrij ob Vipavi. Novemu doktorju naše iskrene čestitke!

Občinska seja v Števerjanu

V sredo 7. julija se je sestal pod predsedstvom župana Stanislava Klanjščka občinski svet, ki je obravnaval nekaj tekočih upravnih zadev.

Kot smo že poročali, je občinski svet pred časom sklenil nabaviti mehanografski stroj za ureditev volilnega in anagrafskega urada. Te dni so uslužbenci opremili volilni urad s tem mehanografskim sistemom, ki poenostavlja vse delo. Sedaj je na vrsti ureditev anagrafskega urada in imenika, kar bo v veliko korist občanom, ki bodo na občini iskali razna potrdila in izkazila.

Poudariti moramo, da je to prva slovenska občina na Goriškem, ki je uvedla ta novi in moderni sistem, čeprav dobro vemo, da njen ekonomski položaj ni rožnat; vendar bi bilo nespametno, če bi se naše slovenske uprave ne vključile v razvoj naprednih občin, posebno ko gre za dobro in korist vseh občanov.

Nova pobuda p. Peytona

Nedavno se je mudil v Palestini znani apostol molitve rožnega venca pater Peyton. Po želji jeruzalemskega patriarha je organiziral molitev rožnega venca v raznih krajih Palestine, zlasti v Nazaretu, Betlehemu in Jeruzalemu. Razne romarske skupine, ki so bile v tem času v Palestini, so se vključile v akcijo patra Peytona in po želji sv. očeta molile rožni venec za mir v svetu. Poročila pravijo, da je pobuda p. Peytona za molitev rožnega venca lepo uspela.

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Sporod od 18. do 24. julija 1971

Nedelja: 10.50 Otroška matineja. 11.40 Mestece Peyton. 17.25 Balada o črnem zlatu - ameriški film. 19.00 Nogomet Brazila: Jugoslavija. 21.40 A. Marodič: Exim-peximpex (Mali oglasi) ter Amerikanci.

Ponedeljek: 17.15 Waterpolo Partizan: Mornar. 18.35 Po Kordunu. 19.05 Mladi za mlade. 20.35 Plaut: Hišni strah - predstava SLG Celje. 21.40 Kulturne diagonale.

Torek: 18.40 Prijatelj Ben - otroški film. 19.05 Poletni dež - sov. zabavno glasbena oddaja. 19.35 Cesta in mi. 20.35 Umberto D - italijanski film. 22.05 Malo za šalo, malo za res.

Sreda: 18.30 Pika Nogavička. 19.05 Risanke in lutkovni filmi. 19.20 Po sledih napredka. 20.35 I. Stivičič: Kam gredo divje svinje - III. del. 21.35 Človek, človeku - reportaža.

Četrtek: 17.25 Družina - poljudno znanstveni film. 17.50 Enajsta zapoved - film. 19.20 Vse življenje v letu dni. 21.00 Tolstoj: Vojna in mir - IV. del. 21.50 XXI. stoletje. 22.40 400 let slovenske glasbe.

Petek: 18.30 Veseli tobogan - Poreč. 19.00 Mestece Peyton. 20.35 Balalajka - ameriški film. 22.15 Odiseja miru.

Sobota: 16.30 Atletsko prvenstvo Jugoslavije. 18.20 Po domače z ansamblom Borisa Terglava. 18.45 Bratovščina Sinjega galaba - mladinski film. 19.10 Zlepljene basni. 20.35 Omiš 71 - prenos festivala dalmatinskih pesmi. 21.35 Svet otokov in atolov. 22.00 Maščevalci - serijski film.

† Msgr. Janez Hladnik

134 V SLUŽBI CERKVE IN NARODA (SPOMINI) DOKONČNO SLOVO

Se isti dan popoldne se je msgr. Hladnik vrnil mrtev v svojo župnijo. Njegovo truplo so položili na mrtvaški oder v cerkvi sv. Jožefa Pompejskega. Sem so ga hodile kropiti množice ljudi, ne samo iz njegove fare, temveč tudi iz okoliških naselij in iz vsega Vel. Buenos Airesa.

Med temi so bili zlasti številni stari in novi slovenski izseljenci. Vencev je bilo toliko, da sta bila potrebna naslednji dan v pogrebnem sprevodu kar dva vozova. Med njimi je bil tudi venec Slovenske vasi iz Lanusa, tega trajnega spomenika na Hladnikovo skrb za slovenske protikomunistične izseljence po drugi svetovni vojni. Na vencu je bil napis: »Svojemu ustanovitelju in častnemu članu Slovenske vasi«.

dobili. Ko pa je prišel med nas padre Juan, je šola postala stvarnost.

Bil je reven med revnimi, ljubil je zaupano mu čredo, znal je lajšati trpljenje. Župnijska skupnost, ki jo je ustvaril iz nič, je imela v njem učitelja Kristusove resnice in gorečega pastirja, ki jo je vodil s svojo besedo tako s prižnice kot iz spovednice.

Ljubil je svoj narod, iz katerega je izšel. Svojem rojakom, ki so izgubili domovino, je postal krušni oče. Po njegovem posredovanju je 8.000 Slovencev dobilo upanje, delo in dom med argentinskimi ljudstvom. Da bi jim pomagal, se je pogumno sprijel z njihovim revščino in se boril proti nezaznavanju in preziru, ki so ga bili od nekaterih spočetka deležni.

Ljubil je svoj narod, iz katerega je izšel. Svojem rojakom, ki so izgubili domovino, je postal krušni oče. Po njegovem posredovanju je 8.000 Slovencev dobilo upanje, delo in dom med argentinskimi ljudstvom. Da bi jim pomagal, se je pogumno sprijel z njihovim revščino in se boril proti nezaznavanju in preziru, ki so ga bili od nekaterih spočetka deležni.

Ta dobri pastir je sedaj za vedno za-

spal, v sreči pa je pustil trajen spomin na izvršena dobra dela.

Po teh besedah so dvignili krsto in jo ponesli na mrtvaški voz. Msgr. Janez Hladnik je tedaj nastopil svojo poslednjo pot po ulicah svoje župnije. Sprevod je krenil proti cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi.

Tam so krsto prenesli v cerkev, kjer je opravil molitve delegat slovenskih dušnih pastirjev msgr. Anton Orehar, od pokojnika pa se je poslovil v imenu Slovenske vasi in vikarije lazarist Janez Petek. Pred cerkvijo sta bila nato še dva govora, na kar se je žalni sprevod usmeril proti 12 kvader (1 kvadra - 100 m) oddaljenemu pokopališču v Lomas de Zamora.

Spet je nastopilo več govornikov: msgr. Orehar, v imenu slovenske duhovščine, domačin Luciano Rojas kot predsednik farnege odbora in Hladnikov prvi ter dolgoletni sodelovec, Antonija Matijevich v imenu učiteljstva farne šole pri Sv. Jožefu iz Pompeja in Jože Repovž v imenu metliške fare, kjer je pok. Hladnik nekaj časa deloval kot kaplan.

Miloš Stare se je od msgr. Hladnika poslovil kot tajnik Narodnega odbora za Slovenijo. Primerjal ga je z Janezom Ev. Krekom. Nekaj sorodnega je bilo med njima v načinu dela. Ni bil mar Janez Hladnik vsem slovenskim izseljencem v Argentini in domačinom v okolju, kjer je nazadnje deloval, nekaj podobnega kot Janez Evangelist Krek vsemu slovenskemu narodu?

Zadnji govornik je bil arhitekt Viktor Sulčič, predstavnik starih slovenskih naseljencev in njegov osebni prijatelj. Podčrtal je Hladnikovo dobroto, ki se je razdaljala z neprestanim sladkim nasmehom. Vedno je hodil okoli, trkal na vrata in prosil, a nikdar zase, vedno le za druge. Zato so prizori, ki so se odigrali v cerkvi pred njegovo krsto, znova izpričali, da je bil ves v službi revnih, trpečih, otrok. »Ta jok ljudstva — je končal arhitekt Sulčič svoj govor — je največje plačilo, ki ga more prejeti le človek, ki je zvesto vse življenje služil Kristusu.«

(Se bo nadaljevalo)

Srečanje treh narodnosti v Ogleju

V nedeljo popoldne se je v oglejski baziliki ponovilo srečanje treh narodnih verskih skupnosti, ki je postalo že kar tradicionalno, namreč furlanske, slovenske in nemške. Tem narodnostim je bil Oglej že v zgodnjem srednjem veku prvi svetilnik krščanske vere in sicer v res pravem ekumenskem duhu. Saj ni s krščansko vero vsiljeval potujčevanja, kakor je to delal npr. Salzburg. In zato smo se Slovenci radi odzvali povabilu, da prisostvujemo službi božji v treh jezikih, katero je daroval goriški nadškof msgr. Cocolin. Prvo berilo je prebral v slovenščini ljubljanski kanonik dr. Ivan Merlak ter tudi povedal nekaj priložnostnih misli v zvezi s to slovesnostjo. Drugo berilo je bilo v nemščini; prebral ga je župnik z Smohora v Ziljski dolini. Ob evangeliju sta v furlanščini govorila domači župnik msgr. Marcuzzi in nadškof Cocolin, ki je misli vseh treh prejšnjih govornikov povezal v enoto ter s tem dal poudarek oglejski skupnosti narodov, ki je lahko za vzgled marsikomu in marsikateri verski skupnosti tudi v današnjem času.

Božjo službo je lepo popestrilo petje treh zborov: iz S. Giorgio di Nogaro in iz Vidma »J. Tomadini«, ki sta pela v furlanščini ter goriškega »L. Bratuž«, ki je pel v slovenščini pod vodstvom I. Kralja. Naj še za kroniko omenimo, da je pred sveto mašo bila predstavitev novega furlanskega misala. Ob izidu tega tako pomembnega dela lahko furlanski vernikom samo čestitamo. Knjiga bo veliko pripomogla k podomačenju službe božje in k ohranitvi ter poživitvi furlanščine kot jezika. Le škoda, da so se tako pozno zdravili. Morda pa le še ni prepozno. Saj je furlanski narod žilav ter bo znal uveljaviti svoje tradicije na vseh poljih.

Zlata maša v Gorici

Pretekli teden se je mudil v Gorici g. Jože Košiček, ki je bil v času pred drugo svetovno vojno glavni ravnatelj Jugoslovanske knjigarne in tiskarne v Ljubljani ter več let glavni urednik najbolj razširjenega slovenskega tednika »Domoljub«, sedaj pa živi že nad dvajset let v Buenos Airesu, kjer je bolniški kurat v bolnišnici »Fernandez«. To je bolnišnica s 700 posteljami, ki zahteva nenehno prisotnost in vedno pripravljenost nuditi bolniku duhovno pomoč.

G. Košiček je te dni obhajal zlati jubilej svoje nove maše, ki jo je leta 1921 opravil v Žužemberku ob zeleni Krki. Zato si je zaželel, da bi svoj jubilej preživel v bližini svoje domovine in v družbi svojih ožjih sorodnikov.

Odočil se je za Gorico. Tu je preteklo soboto v kapeli Zavoda sv. Družine opravil daritev zahvale. Zavodske sestre so poskrbele, da je bil tudi zunanji okvir slovesnosti svečan in prijetno domač.

G. zlatomašniku, ki je že odpotoval proti daljni Argentini, želimo še vrsto let življenja in duhovniškega udejstvovanja v korist bolnikov, spomin na prijetne dni v Gorici pa naj ga krepí sredi daljne tujine in ga osrečuje v službi bližnjega.

Asfaltiranje števerjanskih cest

Ko je števerjanski župan St. Klanjšček oddal pred časom na javni dražbi dela za ureditev in asfaltiranje ceste po Groj-

ni, je od podjetja, ki je delo prevzelo, dobil zagotovilo, da bo delo dovršeno tekom junija. In res. Kot se malokrat zgodi, je podjetnik držal besedo in se tako števerjanci z zadovoljstvom že vozijo iz Gorice čez Grojno po novem udobnem asfaltnem traku. Seveda priporočamo vsem, posebno mladim, naj vozijo previdno in kar se da zmerno, ker vabljiva cesta lahko marsikoga zapelje v nesrečo.

Načrt je bil narejen že v letu 1967 in od takrat je občinska uprava morala stalno drzati in nešteto krat intervenirati tako v Rimu kot na deželi, da je končno dobila posojilo pri Goriški hranilnici ter izvršila ta dela.

V teh dneh asfaltirajo tudi cesto po Dolgem bregu na Jazbinah ter urejajo poljsko cesto k Aščevim. Upati je, da se bodo kmalu spet nadaljevala dela na cesti v Sčednem, ki so bila pred časom ustavljena, ker je občinska uprava zahtevala od goriške pokrajine, naj zgradi tudi potrebne podporne zidove, da bi ne preveč škodovali naših kmetovalcev.

Slovenska kolonija v Ovaru

Prejšnji teden smo obiskali dečke z Goriškega, ki so na letovanju v slovenski gorski koloniji v kraju Ovaro v Karniji. Otroci se dobro počutijo, so zdravi in zadovoljni. Do sedaj so imeli lepo in sončno vreme. Hrana je okusna in obilna. Dnevni red je približno tale: pred zajtrkom je telovadba; po zajtrku in po obveznem počitku po kosilu hodijo na krajše sprehode ali pa na športni prostor. Za želodec je poskrbljeno še z dopoldansko malico. Na programu je tudi nekaj daljših celodnevniš izletov. Enega so že napravili ta teden; podali pa se bodo še na planino Zancolan in v dolino Pesarino.

»Sportniki« so takoj prišli na svoj račun. Nogometaši domačini so jih izzvali na nogometno tekmo: prvi dan so zmagali »kolonisti«, drugi dan pa domačini. Nadzornici Verena in Dolores pravita, da nimata z otroki posebnih sitnosti; težko jim je le dopovedati, naj se pazijo, da se ne umažejo in težave imata, kadar morajo otroci po kosilu počivati in preden zvečer zaspijo.

Zaradi tehničnih ovir vodstvo kolonije ne more organizirati skupnega obiska, ki je bil predviden za nedeljo 18. julija. Zainteresirani starši naj vzamejo to na znanje.

Kdor se bo podal na obisk s svojim avtomobilom, naj v Tolmezu zavije proti Sappadi. Ovaro leži okrog 20 km naprej od Tolmeza ob cesti proti Sappadi. Poslopje kolonije se nahaja poleg cerkve.

Z vlakom se je možno peljati do postaje Carnia in nato naprej z rednim avtobusom, ki vozi na progí Udine-Sappada. Urniki odhoda vlakov iz Gorice je tale: 6,27 - 9,33 - 11,07 - 13,05 - 13,59 - 15,54. Za vrnitev vozijo s postaje Carnia tile vlaki: 11,26 - 16,51 - 16,58 - 18,09 - 19,17 - 21,33.

Mašniški jubileji v Sloveniji

Ker smo že v času novih maš in mašniških jubilejev, omenjamo, da so letos v ljubljanski nadškofiji praznovali 60-letnico mašništva trije duhovniki, 50-letnico tudi trije. Mariborska škofija ima letos tri biseromašnike in tri zlatomašnike. Koperska apostolska administratura pa tri zlatomašnike.

Še o objektivnosti in pravičnosti

G. Egon Kraus, predsednik zadruga »Naš Kras«, nam je poslal na dopis »Premajhna objektivnost« (KG, št. 26) pismo sledeče vsebine, v katerem polemizira s »Kraševcem«:

Strinjam se z Vami, gospod »Kraševcem« — bodimo objektivni in pravični v vse smeri — predvsem pa, dovolite mi to pripombo — bodimo vsaj toliko pogumni, da se podpišemo s polnim imenom in se ne skrivajmo pod plaščem psevdonimov, kakršen je Vaš in še prej nekoga drugega.

Da Vam odgovorjam, je zasluga »objektivnosti«, na katero se sklicujete v Vašem pismu od prejšnjega tedna. Obratate se namreč name osebno, kot na predsednika zadruga »Naš Kras« in pri tem neobjektivno zamolčite dejstvo, da vprašanja tabel, ki vabijo k maši na Repentabru, ni načel predsednik zadruga, temveč 46 Slovencev s priimkom in imenom — med njimi tudi na listi Slovenske skupnosti izvoljeni predstavnik repentaborske občine.

Zakaj je bilo pismo s 46 podpisi naslovljeno prav repentaborskemu županu, je »Katoliški glas« že objavil. Toda ker na tem vztrajate, in ker izrecno namiguje na zgoniškega župana, naj Vam povem, da v zgoniški občini inkriminiranih tabel ni! Zakaj torej natolcujete?

In končno še vprašanje tabel gostinskega podjetja »Slon«. Ne glede na pogovor o pometanju pred lastnim pragom in iskanju dlake v jajcu za vsako ceno, Vam očitam, da ste tudi napise na teh tablah po svoje in neobjektivno prirojili, saj vabijo na obisk igralnice (casino-ja) in ne na »prenočevanje zamejskih Slovencev«.

Kje je torej Vaša objektivnost in pravičnost, neznaní gospod »Kraševcem«?

Rade volje objavljamo Krausov odgovor našemu Kraševcu, čeprav se nam zdi precej piker in polemičen. Toda kot smo v celoti objavili obe pismi zadruga »Naš Kras« s predsednikovim podpisom, tako objavljamo tudi ta odgovor. Napisal ga je isti Kraševac, kateri ima vso pravico ostati le Kraševac in ki nam pravi naslednje:

1. Vsakdo ima pravico podpisati se s psevdonimom, glavno je, da je njegovo ime znano uradništvu. Uporabljati psevdonim je večkrat bolj preudarno — posebej pri nas — ker dokažemo s tem, da ne iščemo kakih osebnih prizadetosti, ampak nam je predvsem za bistvo stvari kot take. Zato naj predsednik zadruga »Naš Kras«, o kateri mislimo, da je in da mora biti apolitična, ne moti psevdonim Kraševac, saj sem res Kraševac in sem kot tak ves zavzet za Kras in njegove ljudi.

2. Vtis imam, da je repentaborski župan in njegov odbor kar precejšen trn v peti marsikomu, zato ga tako radi, če le morejo zbedejo pred javnostjo. Čudno se nam zdi, da se ne zadruga »Naš Kras« ne slovenski tržaški dnevnik ne nekateri slovenski urbaniški strokovnjaki ne ženejo tako tudi za druge občine (vključno zgoniško) kot se za repentaborsko!

3. Drži, da inkriminiranih tabel, ki vabijo k sv. maši v italijanščini, ni v zgoniški občini, ker je pač pod goriško nadškofijo. Z moje strani je šlo za navaden lapsus, pač pa drži, da bi »Naš Kras« moral biti dosleden in pisati vsem ostalim županom, ki imajo v svoji občini takšne table: miljskemu, dolinskemu, tržaškemu. Mislim, da teh tabel ni dobiti samo na Repentabru!

4. Glede reklamnih tabel hotela »Slon« pa naslednje: tudi če te table vabijo v igralnico (dejansko pa delajo reklamo za ves gostinski obrat), bi morale biti pisane tudi v slovenščini. Mar ne hodi dobršen del slovenske zamejske recimo meščanske publike tudi v te igralnice? Pa ne gre za to! Gre za načelo kot tako: bojujemo se za dvojezičnost, in to dosledno in povsod, g. predsednik zadruga »Naš Kras«, na vseh obratih, na vasí in v mestu, ko gre za igralnice ali ko gre za potovalne urade. Povsod v zamejstvu mora biti slovenščina zraven italijanščine kot enakovreden jezik.

5. Zato velja Vaše zaključno vprašanje Vam, dragi predsednik zadruga »Naš Kras«, ko vprašujete, kje je objektivnost in pravičnost. Se vedno Vaš

Kraševac

S tem naš list to polemiko zaključuje. V bodoče naj si prizadeži poiščejo kje drugje prostor za nadaljnje razpravljanje.

Še premalo denarja

Kakor razberemo iz uradne okrožnice nadškofijskega ordinariata v Ljubljani, bo za letošnje gradnjo pri posloju teološke fakultete treba skupno 510 milijonov starih dinarjev. Dolež nabrani denar bo porabljen v dveh mesecih. Ker bo do oktobra treba še 220 milijonov, bo verjetno potrebna v zgodnji jeseni še ena splošna nabirka za prizidek.

Marijanišče na Opčinah

sprejema dečke za 4. in 5. razred osnovne šole ter za 1. razred srednje šole. Vpisovanje na openski srednji šoli se kot drugod

zaključí 24. julija. Ker so nekateri prosili za pomoč pri pripravi za popravne izpite, bo v Marijanišču prihodnji mesec ponavljalni tečaj.

Na razpolago so tudi sobe za visokošolce. Učni uspehi v preteklem šolskem letu so bili zelo zadovoljivi, saj so vsi gojenci izdelali. Nobenega popravnega izpita, to je za zavod laskavo priznanje.

Pišite na naslov: Marijanišče, via Nazionale - Narodna ulica 89, 34016 Villa Opicina Opčine (TS). Tudi lahko telefonirate na (040)-211113. Znebili se boste morečih skrbi za bodočnost svojih otrok.

Naše čestitke

Dr. Maja Fonda je povila drugorojenca Rada. Njej ter možu dr. Pavlu čestitamo.

RADIO TRST A

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 18. do 24. julija 1971

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Z. Piščanc: »Ugrabili so dečka«. Dramatizirana zgodba. 11.35 Ringaraja za naše malčke. 11.50 Vesele harmonike. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 15.30 A. Moravia: »Intervju«. Enodejanka. 17.30 Revija zborovskega petja. 18.00 Podobe in glasba. 18.45 Bednarik: »Pratika«. 19.15 Sedem dni v svetu. 19.30 Filmska glasba. 20.30 Ljudske pesmi v komorni predelavi. 20.45 Ljubljenska lirika. 22.10 Sodobna glasba. Izvaja Beograjski komorni ansambel.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 17.35 Mladina v zrcalu časa - Kam po maturi. 18.30 Simfonična dela deželnih skladateljev. 18.50 Basiev veliki orkester. 19.40 Zbor »E. Grion« iz Trziča. 21.00 Socialno vprašanje v slovenskem romanu: J. Kersnik: »Jara gospoda«. 21.40 Ljubljanski pihalni trio.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Bednarik: »Pratika«. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 18.30 Komorni koncert. 19.00 Otroci pojó. 19.10 C. Piermani: Kako posluje italijanski parlament (2) »Poslanska zbornica in senat. 19.40 Otroški zbor od Sv. Ivana pri Trstu. 20.35 Weber: »Čarostrelec«, opera v treh dejanjih.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 11.50 Mandolinist Anedda in njegov tamburaški ansambel. 12.10 Evropske prestolnice (3) »Stockholm«. 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst - Slovarček sodobne znanosti - Na počitnice. 18.30 Koncertisti naše dežele. Samospevi N. Rimskega-Korsakova in V. Nováka. 18.55 Ansambel »Los Indios Tabajaras«. 19.10 Higiena in zdravje. 19.40 Romunske ljudske pesmi. 20.35 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 G. Bartolozzi: Otroci v prvih letih svojega razvoja (3) »Dojenje otroka«. 17.35 Kako in zakaj - Ne vse, toda o vsem. 18.30 Romantične simfonije. 19.20 V. Beličič: Kraške črtice: »Ob ograjeni parceli«. 19.40 Komorni zbor iz Pamplone. 20.35 »Jelen in lepa taboriščnica«. Izbor odlomkov iz drame A. Solženicina, ki jih je prevedel V. Beličič. 21.50 Skladbe davnih dob.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Izlet za konec tedna. 17.20 Za mlade poslušavce: Govorimo o glasbi. 18.30 Sodobni slovenski skladatelji. 18.55 Tekst Tommasi. 19.10 Zgodovina prometnih sredstev (3) »Od dreva do jadrnice«. 19.40 Ženski vokalni kvartet iz Ljubljane. 20.50 Koncert operne glasbe. 21.50 Folk. plesi.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Poklici: »Suolnar pod lipo sedi«. 16.10 Operetne melodije. 16.30 Plesna čajanka. 17.20 Za mlade poslušavce: Popevke dneva - Beseda o poeziji - Moj prosti čas. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 19.10 Svet v očeh slovenskih popotnikov (4) J. Lavtžar: »Zlata Praga«. 19.25 Nekaj jazza. 19.40 Moški komorni zbor iz Celja. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 E. Adamič: »Tekma s smrtjo«. Radijska drama.

»Odpri grobovi« - II. del

Prejeli smo iz Argentine knjigo Franca Izanca »Odpri grobovi« - II. del. Knjiga je zbirka dokumentov o umorih, ki so jih slovenski komunisti izvršili v Beli krajini v času revolucije med zadnjo vojno in ob koncu le-te. Opisana so morišča in okoliščine, ki osvetljujejo dogodke. Pričevanja so zapis izpovedi belokranjskih prič, ki so se rešile iz Vetrinja ali med prevozom v koncentracijska taborišča kakor tudi iz taborišča smrti ali zapora Ozne.

Posamezen izvod knjige stane 1.500 lir, po pošti 250 lir več. Knjige bodo zainteresirani prejeli v vrstnem redu kot so se prijavili.

OBVESTILA

Zaradi romanja na Sv. Višarje v nedeljo 18. julija ne bo shoda Tretjega reda. Prav tako odpade zaradi poletnih počitnic shod tudi v mesecu avgustu. Nasvidenje 3. nedeljo v septembru!

Zaradi tehničnih ovir odpade dvodnevno romanje k Mariji Bistriški sredi avgusta. Ostanje pa v veljavi štiriidnevno potovanje od 14. do 17. avgusta.

Tisti iz Trsta, ki želijo v nedeljo 18. julija obiskati slovensko kolonijo v Ovaru, imajo s postaje Carnia na razpologo avtobus, ki odhaja iz Vidma ob 7.45 in 8.10, iz Carnie pa ob 8.30 oz. 8.55.

Duhovne vaje za slovenske duhovnike bodo v Trstu v domu duhovnih vaj »Le Beatitudini«. Začetek v ponedeljek 30. avgusta ob 9. uri, zaključek v sredo 1. septembra zvečer. Duhovne vaje bo vodil p. Miha Zužek SJ.

DAROVI

Za Zavod sv. Družine: družbenica iz Gorice 5.000 lir.

Za škedenjski dom v mesecu juniju: N. N. 20.000; matere šolskih otrok 15.000; ga. Budal 5.000; dr. M. Bajc 5.000; ga. Oihvo 5.000; ga. M. Vouk 5.000; P. Bradac 2.000; ga. E. Tomazič 10.000; prispevki za »Pevski večer« 24.500; N. N. 40.000; N. N. 8.000; M. Martinuzzi 2.000; prof. Karel Sancin 5.000; matere šolskih otrok 7.800; M. Debeljuh 3.000; ga. Alba Rozman-Danese v spomin pok. učiteljice Marije Pižan 10.000 - za rast pevskega zbora 15.000; N. N. 91.000; N. N. 8.500; denar v železni tabli pri cerkvenih vratih 11.000; N. N. 25.000; Sancin Jožica 3.000; N. N. 4.500; razni 22.500.

Za povečanje prostorov teološke fakultete v Ljubljani se je zbralo ob 25-letnici mašništva g. Stanka Zorka v Rojanu 410.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Na zaslužení večmesečni oddih v domače kraje sta prišla slovenska misijonarja salezijaneec Stanko Pavlin iz Hongkonga ter jezuit Radko Rudež iz Zambije. Ostala bosta med nami do jeseni. — Na sliki vidimo misijonarja Pavlina v trenutku ko opravlja krstne obrede nad Petrom Lincolnom Tsangom, ki je po prizadevanju sina postal kristjan. Vsi drugi so že krščeni. Ta krst je g. Pavlin podelil 24. maja letos malo pred svojim odhodom v Evropo